

วารสารคำพิพากษาศาลฎีกา ของสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา ๑

ฉบับที่ ๑๑ ประจำเดือน พ.ย.๒๕๖๐

กรณีดอกเบี๋ยตกเป็นโมฆะและโจทก์ไม่ได้ส่งรายการเคลื่อนไหวยางบัญชีเดินสะพัด
ในบางช่วงก็สามารถพิพากษาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๔๐๔/๒๕๕๙

โจทก์กับจำเลยทั้งสองทำบันทึกข้อตกลงให้สิทธิโจทก์เรียกดอกเบี๋ยโดยฝ่าฝืนประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี๋ยและส่วนลด เป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔ (๒) อันเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาข้อตกลงในการคิดดอกเบี๋ยยอมเป็นข้อสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนจึงตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ แม้ในทางปฏิบัติโจทก์จะคิดดอกเบี๋ยจากจำเลยทั้งสองในอัตรา เอ็ม โอ อาร์ บวก ๑ ถึง ๔ ต่อปี ต่ำกว่าอัตราที่ระบุไว้โดยมิชอบก็ตาม ก็ไม่เป็นให้ข้อสัญญาที่ตกเป็นโมฆะนั้นกลับสมบูรณ์ขึ้นได้มาได้ เมื่อข้อสัญญาเกี่ยวกับการคิดดอกเบี๋ยตกเป็นโมฆะ โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้ดอกเบี๋ยก่อนผิดนัดคงมีสิทธิคิดดอกเบี๋ยในระหว่างเวลาผิดนัดอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง โจทก์ไม่อาจนำเงินที่จำเลยทั้งสองชำระแก่โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี๋ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ จึงต้องนำเงินที่จำเลยทั้งสองชำระมาแล้วไปหักออกจากต้นเงินทั้งหมด ตามรายการเคลื่อนไหวยางบัญชีเอกสาร หมายเลข จ.๑ ช่วงที่รายการหายไปเป็นเวลา ๖ ปีเศษ จึงเห็นสมควรยึดถ้อยอดหนี้ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ รวมเป็นเงิน ๙,๕๒๓,๘๔๒.๙๗ บาท เป็นหลักในการคำนวณ โดยให้นำรายการถอนเงินจากบัญชีซึ่งมิใช่ดอกเบี๋ยที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่ทำบันทึกข้อตกลงถึงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ ที่โจทก์มิได้นำส่งพยานหลักฐานและที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘ จนถึงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ ตามรายการเคลื่อนไหวยางบัญชีเอกสารหมายเลข จ. ๑ มารวมเข้ากับยอดเงิน ๙,๕๒๓,๘๔๒.๙๗ บาท แล้วเอารายการนำเงินเข้าบัญชีเพื่อชำระหนี้ที่เกิดขึ้นหลังวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ จนถึงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ และที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๘ จนถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามรายการเคลื่อนไหวยางบัญชีเอกสารหมายเลข จ. ๑ มาหักจากยอดเงินดังกล่าว หากมียอดเงินคงเหลือที่จำเลยทั้งสองเป็นหนี้จำนวนเท่าใดให้นำมาเป็นเงินต้นที่จำเลยทั้งสองต้องชำระให้แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี๋ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันผิดนัดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์...